

מאמר על תקנות הבטיחות החדשות בעבודות בנייה 15.10.2026

קיבלתי על עצמי לנסות להבהיר ולהנחות את הקבלנים בנבכי התקנות החדשות כשירות לכל הנוגעים בדבר.

אינני "מסביר" את התקנות החדשות כפי שעושים עורכי הדין שמפרסמים את הרצאותיהם המלומדות מבחינה משפטית, אלא בא מנקודת המבט המעשית והמקצועית.

במאמר זה נשתדל להנחות ביחס לצד המעשי בניסיון להבין כיצד כדאי לפעול ולנהל את החברה והאתר, תוך הימנעות מכניסה לבורות ודריכה על מוקשים.

אנו נציג בפניכם את החשיפות לסיכונים שאורבים לכם ואת הדרכים להימנע מהחשיפות הללו.

התקנות החדשות יוצרות הרחבה של מעגל האחריות במישור הפלילי והניזקי ובנוסף הן קובעות שכל בעלי התפקידים באתר, כגון: יזם, מזמין, מבצע בנייה, קבלן ראשי, מנהל עבודה, מנהל אתר,

בקר בטיחות וממונה הבטיחות, נושאים באחריות אישית – פלילית ומנהלתית – בכל הקשור

לנושא הבטיחות באתר ובחברה, אזכיר כי פסק דין זלק תעשיות משנת 2021, קבע למעשה את

הסטנדרטים הנדרשים ברמה הפלילית (לא רגולטורית), ולמרות שהתקנות החדשות עדיין לא

נכנסו לתוקף, נקבעה בפסק הדין אחריות המזמין, המנכ"ל ובעלי תפקיד אחרים.

התקנות החדשות מציגות שינויים מהותיים בהגדרות ובדרישות באופן שמעמיק ומרחיב

משמעותית את מספר בעלי העניין שיידרשו לפעול לטובת הבטיחות בעת ביצוע עבודות בנייה.

למרות שיש תפקידים חדשים בחברה ובאתרים, יש בעיה שעדיין לא נפתרה והיא שאין בתקנות

החדשות תשובות לשאלות מי אחראי על מי ומי כפוף למי, לעניות דעתי התשובות לשאלות אלו

תלויות באופי ובאישיות של כל אחד מבעלי התפקיד ואני מעריך כי כל אחד ימצא את מקומו

בפאזל, תוך כדי הפעילות באתר.

תפקיד חשוב של הנהלת החברה יהיה לקבל החלטה, האם כל חלקי הפאזל משתלבים מעצמם

באופן מקצועי, או שיש צורך בבקרה ובאכיפה של הפעילות על ידי גורם בכיר בהנהלה או חיצוני.

למאמר זה מצורפים נספחים רלוונטיים לתקנות החדשות.

הערה 1 - עד מועד תחילת תוקף התקנות, ייתכנו שינויים קלים עקב עדכונים של משרד העבודה.

הערה 2 – מאמרים נוספים, טיפים חשובים וייעוץ מקצועי, ניתן לראות באתר

www.asaban.co.il "קבוצת אסבן"

תפקידים (חדשים וישנים) ותחומי האחריות שלהם

- מזמין / יזם:** הגדרת "מזמין" הורחבה וכוללת כעת את כל מי שהתקשר או ייפה את כוחו של אחר לביצוע עבודות בנייה, או שהוא בעל הנכס או בעל ההיתר, או בעל השליטה במקרקעין, או המחזיק במקרקעין בפועל.

המזמין הוא זה שמוודא כי המבצע הודיע למשרד העבודה על ביצוע העבודות, הוא זה שמאשר בכתב את התחלת עבודות בנייה, זאת רק לאחר שוודא שהוכנה "תוכנית בטיחות" וצורפה לפנקס הכללי, והוסכם עם מבצע הבנייה על הקצאת משאבים ליישומה.

על המזמין למנות בקר בטיחות ולדווח על כך, במקרה שבקר הבטיחות מדווח על "סיכון שאינו קביל" על פי תוכנית הבטיחות, על המזמין לוודא מענה לסיכון בתוך 48 שעות. כל הפרה של אחד מאלו תביא להסטת האחריות מ"מבצע הבנייה" אל "מזמין העבודה".
- מבצע בנייה:** לא יתחיל או ימשיך בעבודות בנייה ללא הודעה על תחילת ביצוע העבודות, מינוי מנהל עבודה (שעליו להיות רשום במרשם מנהלי עבודה), ובאתרי בנייה ששטחם 15,000 מ"ר ומעלה, גם מנהל אתר. עליו לוודא נוכחות והשגחה של מנהל עבודה/אתר, לספק להם את האמצעים הנדרשים, ולאפשר לבקר הבטיחות לבצע את תפקידו. אם נודע למבצע הבנייה על סיכון שלא ניתן לו מענה בתוכנית הבטיחות, עליו לעדכן את התוכנית באופן מיידי - אם נודע לו על סיכון לא קביל עליו לתת מענה מיידי.

מבצע הבנייה יקבל ויאשר בחתימתו את תוכנית הבטיחות ויעביר אותה למנהל העבודה, לבקר הבטיחות ולמנהל האתר.

אם המזמין הוא גם מבצע הבנייה כל המשאבים שהוקצו לטובת יישום תוכנית הבטיחות, יפורטו בתוכנית הבטיחות.

הערה - "אתר בנייה" מוגדר כעת "מקום שבו מבוצעת עבודת בנייה או בנייה הנדסית" ונוספו הגדרות חדשות כגון "בנייה עצמית" (למטרת מגורים), שלא במסגרת עסק או קבוצת רכישה), "בנייה רוויה" (מעל 2 קומות, מעל 4 דירות).

"עבודות שיפוץ" מוגדרות – "...עבודות תחזוקה, שיפוץ, תיקון או שינוי של מבנה או חלק ממנו, שניתן לגביו אישור אכלוס או אישור חיבור לחשמל, למים או לטלפון... ובלבד שהעבודות כאמור אינן טעונות היתר לפי חוק התכנון והבנייה..."

נכון שבחלק מעבודות השיפוץ לא צריך מנהל עבודה ונכון שחלקן לא מוגדרות "עבודות בנייה" שצריך לדווח עליהן, אבל כל מה שבאחריות מבצע בנייה ומנהל עבודה (במצב רגיל) הינו כעת באחריות המחזיק במקום, וחייבים לתת על כך את הדעת בהסכמים.

- **בקר בטיחות:** תפקיד חדש המחייב מהנדס רשום או הנדסאי רשום בענף הנדסה אזרחית, או ממונה בטיחות עם אישור כשירות והשתלמות ענפית בבנייה.
בקר הבטיחות **יבצע** ביקורים באתר הבנייה (לפחות אחת לשלושה חודשים ובשלבים קריטיים כמו חפירות ושלד), **יבדוק** את יישום תוכנית הבטיחות **וידווח למזמין ולמבצע הבנייה** על ממצאיו.
אם בקר הבטיחות מזהה "סיכון שאינו קביל", עליו **לדווח על כך באופן מיידי ובכתב למזמין**, למבצע הבנייה, למנהל האתר ולמנהל העבודה.
כאשר מזמין העבודה הוא גם מבצע הבנייה, ממונה הבטיחות יכול להיות גם בקר הבטיחות.
- **מנהל אתר:** תפקיד חדש המחייב מהנדס רשום או הנדסאי רשום בענף הנדסה אזרחית. עליו **לוודא** מענה לסיכונים שנקבעו בתוכנית הבטיחות, **לערוך** בקרה על יישום המענים, **לאשר** בחתימתו קיום תכניות הנדסיות נדרשות, **ולקיים** בקרה על הדרכות עובדים, דו"ח הבקרה של מנהל האתר יהיה **חודשי** והוא **יתייחס** גם לנושא יישום דרישות תוכנית הבטיחות וגם לנושא הדרכות הבטיחות באתר.
אם מנהל אתר מזהה "סיכון שאינו קביל", עליו **להורות** על הפסקת העבודה הקשורה לסיכון **ולדווח על כך מיידי למזמין**, למבצע הבנייה ולבקר הבטיחות.
מנהל אתר יכול להיות ממונה על **שני אתרים** (בתנאים מסויימים), אולם בהינתן התרחשות אירוע **הוא יידרש לספק** הסברים בנוגע לרמת האכיפה והביצוע שלו.
מנהל אתר לא יכול להיות מנהל עבודה או בקר בטיחות של האתר.
מינוי מנהל אתר נדרש, באתר בנייה ששטחו לפי היתר הבנייה 15 אלף מ"ר, השטח הקובע הוא המחמיר בין "שטח בניה מבוקש" לבין "שטח מגרש", כפי שמופיעים בהיתר.
באתר שלא צריך מינוי מנהל אתר, יחולו כל החובות המוטלות עליו על מנהל העבודה, אם מונה מנהל אתר (גם כשאין חובה לכך) יחולו עליו כל החובות הללו.

- **מנהל עבודה:** תפקידו **לפקח** באתר הבנייה מטעם מבצע הבנייה על עמידה בהוראות הנוגעות לבטיחות העובדים, **המזמין חייב** לוודא שהמינוי בוצע כנדרש. אין הגדרה מפורשת לקו החוצץ בין ביצוע לבטיחות אולם על מבצע בנייה ושאר בעלי התפקיד לוודא שתפקידיו של מנהל העבודה אכן קשורים להבטחת שלום העובדים. כל מי שמוסמך כמנהל עבודה כיום - יוכנס למרשם עם כניסת התקנות לתוקף. על המבקש להירשם לעמוד באחד מהבאים: סיום בהצלחה קורס מנהלי עבודה לענף הבניין או עבודות ביצוע כבישים, תשתית ופיתוח או מהנדס רשום/הנדסאי רשום/טכנאי מוסמך רשום בענף הנדסה אזרחית, עם ניסיון של לפחות 12 חודשים בעבודות בנייה לאחר השלמת הלימודים, ועמידה במבחן בטיחות בעבודות בנייה בפני ועדה הנדסית. הרישום תקף לחמש שנים, חידוש הרישום מותנה בקיום מינוי כמנהל עבודה במשך 90 ימים לפחות בתקופת הרישום, או השתתפות בשתי השתלמויות שאושרו על ידי מנהל ההכשרות, בהיקף של 8 שעות לפחות כל אחת. ככל שמנהל עבודה לא עומד בתנאי זה, לאחר 5 שנים יידרש לעבור בחינת ידע... מפקח עבודה ראשי רשאי לפסול מנהל עבודה ולמחוק אותו מהמרשם אם אינו מסוגל למלא את תפקידו, הורשע או עומד נגדו כתב אישום בעבירה חמורה. נוהל מינוי מנהל עבודה מחליף (כאשר יש מינוי של מנהל עבודה באתר) נשאר בתוקף. אגב, התקנות החדשות מטילות חובת בדיקה יומית של מיגון חלקים מסוכנים במכונות. תפקידו של **מנהל העבודה מפורט** בתקנות הבטיחות - עבודות בניה, ובפרט בתקנה ג2. עם זאת, למנהל העבודה יש **תפקידים הנובעים גם** מתקנות אחרות, כגון תקנות הבטיחות בעבודה (עבודה בגובה) ותקנות הבטיחות בעבודה (ציוד מגן אישי). כך לדוגמה, בתקנות ציוד מגן אישי, מנהל העבודה מוגדר כ"**ממונה על העבודה**" וחלות עליו חובות כגון: **השגחה** נאותה על שימוש העובדים בציוד מגן אישי, **עצירת עבודתו** של עובד שלא משתמש בציוד מגן ואספקת ציוד מגן תקין לעובד. להלן ציטוט חלקי מ"תקנות ציוד מגן אישי":
"**...חובות ממונה על העבודה**"
8(א) **ממונה על העבודה**, ישגיח השגחה נאותה וינקוט אמצעים לוודא שהעובד משתמש בציוד מגן אישי כראוי.
8(ב) נתגלה בציוד פגם או נזק – ימסרנו הממונה על העבודה למעביד וידאג לאספקה מיידית של ציוד חלופי תקין לעובד.
8(ג) ראה ממונה על העבודה שעובד אינו משתמש בציוד מגן אישי מכל סיבה שהיא, יפסיק לאלתר את עבודתו..."
באתר שאין חובת מינוי של "מנהל אתר" יחולו כל החובות המוטלות על מנהל אתר – על מנהל העבודה עצמו, אם מונה מנהל אתר (גם כשאין חובה לכך) יחולו על מנהל האתר כל החובות הללו.

• **ממונה הבטיחות :**

חייב **לבצע** דיווח מהיר ומוכח על מפגעים והפרות על הממונה **למסור** דיווח בכתב למנהל העבודה ולמנהל האתר (אם מונה) בתוך 48 שעות ממועד איתור מפגע בטיחותי.

בדיווח עליו **לציין** גם מפגעים / הפרות שדווחו בעבר ולא הוסרו.

בדיווח **יציין** את הפעולות שהוא ביצע במהלך עבודתו באתר.

על הממונה **לודא** רלוונטיות **ועדכון** תוכנית הבטיחות ודרישותיה בהוראות עדכניות.

באם הממונה **הורה** על **הפסקת עבודה** מהטעמים המפורטים בתוספת הראשונה

לתקנות, הוא **מחויב**, בנוסף **לדיווח** הרגיל למבצע הבנייה, **למסור דיווח** מיידי למנהל

העבודה, לבקר הבטיחות, למנהל האתר (אם מונה), **וכן להודיע למפקח העבודה האזורי**

באמצעות טופס מקוון לפי הנוסח שבתוספת הראשונה.

זאת במידה ומבצע הבנייה לא תיקן את הליקוי או לא הסיר את הסכנה, לאחר שקיבל

הודעה על כך מאת מנהל האתר, מנהל העבודה, בקר הבטיחות או הממונה על הבטיחות.

בנספחים יש טבלה בה מפורטים כל ה"גורמים" להפסקת עבודה.

הודעה על "עבודות בנייה" ומינוי בעלי תפקידים בתקנות החדשות.

מבצע הבנייה מחויב להודיע למפקח עבודה אזורי, באופן מקוון ומייד, על מספר פעולות באמצעות טפסים ייעודיים :

- **הודעה על התחלת עבודת בנייה או בנייה הנדסית :** כולל מינוי בקר בטיחות, מנהל עבודה או מנהל אתר. טופס זה דורש פרטים מלאים על המזמין, מבצע הבנייה, מאפייני העבודה, מספר העובדים הצפוי, גובה המבנה, עומק החפירה, ועוד.
 - **הודעה על סיום עבודת בנייה או בנייה הנדסית.**
 - **הודעה על החלפת בקר בטיחות, מנהל עבודה או מנהל אתר :** כולל פרטים על בעל התפקיד שסיים ובעל התפקיד החדש שמונה. העתק מהודעות אלו יצורף לפנקס הכללי.
 - **יש לשים לב כי גם מזמין העבודה (היזם) נדרש לחתום על טופס הודעה על פעולות בנייה ועל החלפת בעלי תפקידים בו.**
 - **התקנות מציינות מושגים של מהנדס רשוי, מהנדס רשום והנדסאי, על מנת לדעת את סוג רישיון המהנדס, ניתן להיעזר בפנקס המהנדסים והאדריכלים.**
- בנספחים יש את כל סוגי הטפסים הנדרשים בתקנות החדשות.**

תוכניות הבטיחות, ארגון הבטיחות וניהול סיכונים

התקנות מחזקות באופן ניכר את הדרישות לתוכניות בטיחות וניהול סיכונים.

- **"תוכנית לניהול הבטיחות"** באתרים עם 50 עובדים ומעלה, שהיא מפורטת יותר וכוללת ניהול סיכונים מעמיק, ויכול לערוך אותה רק מי שהוסמך להכנת תוכנית לניהול הבטיחות, כפי שנדרש בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה 2013 - **"תוכנית לניהול הבטיחות"**.
 - **"תוכנית ארגון בטיחות לאתר בנייה"** באתרי בנייה עם עד 49 עובדים, שיכול לערוך אותה מנהל עבודה מוסמך, ממונה בטיחות, הנדסאי ומהנדס, כפי שנדרש **בתקנה 166**.
- בשתי התוכניות, שתהיינה **באחריות ביצוע** של "מבצע הבנייה" ואחריות וידוא של "מזמין העבודה" תהיה התייחסות לכל אלו:
- **תיאור אתר הבנייה**: ייעוד, מאפייני פעילות, היקף ועיסוקי המועסקים, מיקום מתקנים. מדיניות בטיחות ובריאות תעסוקתית: יעדים, מדדים, סדרי עדיפויות, הקצאת משאבים ורמת הסיכון הקביל.
 - **מערך הבטיחות**: מבנה ארגוני, שמות בעלי תפקידים בטיחותיים, ומערך טיפול ותגובה לאירועי בטיחות וחירום.
 - **ניהול סיכונים**: ניתוח סיכונים מקצועי הכולל זיהוי, הערכה, ניתוח שיטות בקרה, בחירת דרכים ליישום ומעקב, ופירוט תוכניות שנתיות לסקרי סיכונים, ביקורות פנים, ופעולות מתקנות ומונעות.
 - **הדרכות**: נהלים לביצוע הדרכות בטיחות לעובדים חדשים ואחרים, תוכניות שנתיות להעברת מידע על סיכונים, שמירת כשירות, תרגול מצבי חירום ופעולות הסברה.
 - **בדיקות תקופתיות**: רשימת פריטים החייבים בבדיקות בטיחות תקופתיות לצידו וחומרים, ותוכנית שנתית לבדיקת כשירות אמצעי בטיחות וחירום.
 - **היתרים, אישורים ורישיונות**: תוכנית שנתית לקביעה וחידוש של היתרים, רישיונות, הסמכות ומינויים הנדרשים.

בחברות בהן יש אתרי בנייה גדולים וקטנים (- 50 +) מומלץ לערוך תוכנית אחת משולבת שתשמש בכל סוג וגודל של אתר, בנספחים יש את 2 סוגי התוכניות הנדרשות.

השפעת התקנות על עבודות פיגומים

התקנות החדשות מציינות מספר שינויים חשובים בהתקנת פיגומים:

- פיגום זקפים מיוחד: ההגדרה ל"פיגום זקפים מיוחד" שונתה לגובה 25 מ' ומעלה (במקום 30 מ').
- בונה מקצועי לפיגומי זקפים: במקום "בונה מקצועי לפיגומים" ו"בונה פיגומים מקצועי", התקנות מתייחסות כעת באופן ספציפי ל"בונה מקצועי לפיגומי זקפים". כמו כן, עודכנו תנאי הסף לבעל מקצוע זה כך שתתאפשר הרחבת מאגר בעלי המקצוע.
- פיגום ממוכן, תלוי, שלוח, זיזי ומיוחד: השימוש, ההתקנה, הפירוק והשינוי בסוגי פיגומים אלה חייבים להתבצע אך ורק לפי "תוכנית הנדסית".
- **מנהל העבודה אחראי** לוודא כי התהליך תואם את התוכנית ההנדסית ולנקוט באמצעים למניעת המשך עבודה בפיגום שהוקם, שונה, פורק או הועתק שלא לפי התקנות. אגב, כאשר הקומות זהות ואופן התקנת ועיגון הפיגום זהים, אין צורך בתוכניות הנדסיות נפרדות, אולם אם יש הבדלים בצורת ההתקנה והעיגון נדרשת תוכנית הנדסית מתאימה לכל צורת התקנה נדרשת.

השינויים בנוגע לעבודות טפסות ומבני מתכת

גם בתחום עבודות הטפסות ומבני המתכת חלו שינויים מהותיים:

- טפסות: **מבצע בנייה ומנהל עבודה** לא יתקין מערכת טפסות אלא מחומרים מתאימים, ללא פגמים נראים לעין, ובכמות המתאימה. אם נדרשת תוכנית הנדסית לפי תקנה 85, היא תבוצע לפיה.
- בדיקה לפני יציקה: אם נדרשת תוכנית הנדסית לפי תקנה 85, **מבצע בנייה** לא יצוק בטפסות אלא לאחר **שמנהל העבודה** בדק את מערכת הטפסות על כל חלקיה, **אישור** את יציבותן והתאמתן, **וויזא** שהדרישות שנקבעו בתוכנית ההנדסית מתקיימות. מנהל העבודה **ירשום** את תוצאות הבדיקה בפנקס הכללי **וימסור** את אישורו למבצע הבנייה.
- תכנון טפסות: תוכנית הנדסית לטפסות **נדרשת** במקרים של הקמה לפי תכן כמפורט בת"י 904, כשחלק קיים של המבנה משמש דופן לטפסה, או בסוגי טפסות מיוחדות.
- מבני מתכת: **מבצע בנייה** לא יקים מבנה מתכת שגובהו מעל שישה מטרים אלא לפי תוכנית הנדסית. **מנהל העבודה ישגיח** על תהליך ההקמה בהתאם לתוכנית ההנדסית וינקוט באמצעים למניעת המשך עבודה במבנה מתכת שהוקם שלא לפי התקנות.

הערה: מכיוון שהכל נכתב גם בתוכניות הבטיחות הרי שגם המזמין / יזם, גם מנהל האתר, גם בקר הבטיחות וגם ממונה הבטיחות אחראים על כל מה שמנהל העבודה ומבצע הבנייה אחראים.

ניתוח ושאלות מתעוררות

כאמור, למרות שבתקנות החדשות הוגדרו תפקידים חדשים בחברה ובאתרים, קיימת בעיה בהגדרת ההיררכיה. אין בתקנות החדשות תשובות לשאלות מי אחראי על מי ומי כפוף למי. לעניות דעתי התשובות לשאלות אלו תלויות באופי ובאישיות של כל אחד מבעלי התפקיד ואני מעריך כי כל אחד ימצא את מקומו בפאזל, תוך כדי הפעילות באתר. תפקיד חשוב של הנהלת החברה יהיה לקבל החלטה, האם כל חלקי הפאזל משתלבים מעצמם באופן מקצועי, או שיש צורך בבקרה ובאכיפה של הפעילות על ידי גורם בכיר בהנהלה או חיצוני. חשוב מאוד להבין כי התקנות למעשה יצרו מערכת אניגמטית שרב הנסתר בה על הגלוי, והדבר היחיד שברור לי הוא שעכשיו יש לקבלן / יזם, 4 בעיות חדשות שיהיה קשה מאוד להימנע מהן (ולטפל בהן) ללא סיוע של **גוף מקצועי** :

- ❖ ל"סל המוצרים" של מפקחי העבודה נוספה "רשימת ליקויים" חדשה ומעודכנת, שתשמש בעיקר לצרכי הוצאת צווי בטיחות, עיצומים כספיים, דרישה למינוי ממונה בטיחות נוסף, התליות סיווג קבלני ו"הוכחת עבר פלילי" לאחר התרחשות אירוע תאונתי.
- ❖ מכיוון שיש באתרי בנייה מספר רב של בעלי מקצוע שונים (שחלקם הגדול הוא "פרי-לנסרים") ומכיוון שמרביתם נכללים ב"רשימת האחראים" על פי תקנות הבטיחות החדשות, נוצרו למעשה ניגוד אינטרסים וניגוד עניינים בין המעורבים השונים בפרויקט בעיקר משום שחלקם הגדול של "האחראים" החדשים לא נכלל בכיסוי הביטוחי של פוליסת ביטוח העבודות הקבלניות. מכאן הדרך לתביעות שיבוב הדדיות, לתשלום השתתפויות עצמיות וליצירת "עדי תביעה" = קצרה מאוד.
- ❖ פוליסת ביטוח העבודות הקבלניות הסטנדרטית שקיימת כיום לא מתאימה למתווה ולנדרש בתקנות הבטיחות החדשות. **מבחינה טקטית**, השילוב של התקנות החדשות והפוליסה הסטנדרטית הנוכחית, יוצר ניגוד עניינים מובנה בנושא הפלילי והנזיקי שמתעורר לאחר התרחשות אירוע תאונתי. ניגוד העניינים שיווצר יגרום לכך שחשיפת המזמין / מבצע להליך פלילי ומנהלתי (שימוע והתליית סיווג) תתגבר ולא תתאפשר הגנה מיטבית עקב אותו ניגוד עניינים. יש לבחון אם הגורמים בשוק הביטוח – סוכנים, יועצי ביטוח והיועצים המשפטיים ידעו להציע שינויים רלוונטיים הנובעים מהשפעת התקנות החדשות על ביטוח פרוייקטים בהקשר של חשיפת הקבלנים לשלל בעיות חדשות.
- ❖ הסכמי העבודה המשפטיים והמסורתיים, בין "**מבצע בנייה**" ל"**קבלן משנה**" ובין "**יזם**" ל"**מבצע בנייה**", חייבים לעבור התאמה לשינוי בתקנות הבטיחות החדשות, בכל הקשור לאחריות הגורמים השונים, החדשים והישנים כאחד.

הגוף המקצועי היחיד שיכול ליעץ לכם בנושא ההתנהלות בפרויקט – לפני תחילת הפרויקט ולאחר התרחשות אירוע תאונתי - יכול להיות רק גוף שמרכיביו האורגניים מבינים בתחום ההנדסי, בתחום הבטיחותי, בתחום החקירתי, בתחום הפלילי, בתחום הביטוחי ובתחום המנהלי כמקשה אחת ושאינ להם שום קשר ל"גורם מעורב" כזה או אחר.

קחו בחשבון כי ייעוץ שתקבלו מחלק מאותם "גורמים מעורבים" עלול להיות מוכוון מטרה לטובת :

1. חברות הביטוח
2. פרקליטות המדינה
3. משרד העבודה

מקריאת התקנות החדשות, עדיין לא ברור :

1. מה משמעות הטלת אחריות פלילית על "מבצע בנייה" או על "מזמין עבודה" ? הרי מדובר בחברות ולא באנשים, האם האחריות תוטל על המנכ"ל ? יו"ר הנהלה ? סמנכ"ל תפעול ? מהנדס החברה ? דירקטוריון ?
2. מדוע אין התייחסות בתקנות החדשות למעורבות של חברות פיקוח וספקיות "שרותי בטיחות" ?
3. מדוע פקחי משרד העבודה מאפשרים "שרותי ממונה בטיחות" ללא מינוי כחוק ?
4. מה משמעות הטלת אחריות פלילית על חברות כוח אדם שיספקו את שירותי בעלי התפקיד הבאים :

- 4.1 ממונה בטיחות פרי-לנסר
- 4.2 מנהל עבודה פרי-לנסר
- 4.3 עוזר בטיחות פרי-לנסר
- 4.4 בקר בטיחות פרי-לנסר
- 4.5 מנהל אתר פרי-לנסר

5. איך ניתן לחיות בשלום עם מצב שבו יש ניגוד עניינים משמעותי (מקצועי, כספי, ביטוחי ופלילי) בין כל אותם גורמים "נושאים באחריות" שיופעלו באתר הבניה ובחברות עצמן ?
6. מה הדין אם "מבצע הבנייה" ו"מזמין העבודה" יטילו בהסכם חתום, על בעל תפקיד בחברה להיות המפקח מטעמם על ביצוע כל המטלות המוטלות עליהם ?
7. האם בפרויקטים של תמ"א ופינוי בינוי, האחריות מוטלת גם על הדיירים והמארגנים ?
8. מדוע אין התייחסות בתקנות החדשות לגוף שמאשר את ההיתר (ברשויות ובועדות התכנון) בכל מה שקשור לבדיקת עמידת היזם / מבקש ההיתר בכל דרישות ההיתר?

9. האם ממונה בטיחות במשרה חלקית יכול להיות "בקר בטיחות" במשרה חלקית נוספת ?
10. מה דין פרויקט שהתחיל בשנה שעברה ונמשך מספר שנים, בהקשר לתקנות החדשות ?
11. בתקנות בטיחות אחרות מוטלת אחריות על "הממונה על העבודות" מי מבין כל הגורמים המעורבים באתר בנייה, הינו "הממונה על העבודות" כפי שצוין בתקנות אחרות ?
12. מי יקבע אם כמות הפרויקטים שלקח על עצמו "בקר בטיחות" לפקח, הינה סבירה ? הרי תיאורטית בקר בטיחות יכול לקחת על עצמו, כחוק, 80 עד 90 פרויקטים (ביקורת אחת בפרויקט כל שלושה חודשים).
13. תפקיד עוזר הבטיחות שהוארך לשנתיים נוספות, לא קיבל התייחסות בתקנות החדשות.
14. אין בתקנות התייחסות לקבלני משנה ולעובדיהם, נושא זה חייב לקבל ביטוי בהסכם שנערך עם קבלן משנה (אחריות, בטיחות, ביטוח, קנסות ועיצומים, פלילי ומנהלתי).
15. מדוע משרד העבודה לא מאפשר לראות באתר שלו את פרטי בעלי התפקידים הבאים :
- 15.1 מנהלי עבודה (פרטים והיסטוריית מינויים).
- 15.2 ממוני בטיחות (פרטים והיסטוריית מינויים).
- 15.3 עוזרי בטיחות (פרטים והיסטוריית מינויים).
- 15.4 מפקחי עבודה (פרטים והרשאות מקצועיות כגון : מוסמך להטלת צו, מפקח חוקר, השכלה רלוונטית וכדומה).
16. מדוע משרד העבודה לא מעדכן את פרטי "בעלי התפקיד" בבטיחות כגון : בוני פיגומים, מנהלי עבודה, ממוני בטיחות, מדריכים לעבודה בגובה ועוד.
17. מדוע משרד העבודה והפרקליטות "חיים בשלום" עם אישורי עבודה בגובה שניתנו לאחר "הדרכה" בת חצי שעה, במקרה הטוב ?
18. מדוע משרד העבודה לא מטיל צו בטיחות או עיצום כספי על קבלן משנה שעבר את העבירה, אלא שהוא מחייב את מבצע הבנייה בלבד ? מדוע העברייני לא נענש ? (כמו הסבת דו"ח בתעבורה).
19. מדוע משרד העבודה לא מקפיא את דרישת העיצום הכספי לקבלן שחפץ להגיע לדיון משפטי בבית הדין ? (כמו בכל דו"ח אחר).
20. מדוע "ליקויים" שנרשמו בדו"ח ביקור, או צו בטיחות או עיצום כספי, הם פרי "פרשנות והערכה" של מפקח עבודה, ולא נסמכים על עובדות ובדיקות כפי שנדרש בדיני הראיות ? כך לדוגמה, בתקנות בטיחות הישנות מפקח עבודה היה רשאי להוציא : צו בטיחות ו/או עיצום כספי ו/או סגירת אתר, על סמך "הערכתו" כי באתר "יש ריבוי של ליקויים..." או שבאתר יש "צבר של ליקויי בטיחות..."
- ואילו כיום, בתקנות הבטיחות החדשות גם "מפקח עבודה" וגם "ממונה הבטיחות" רשאים להכריז על "הפסקת עבודה" על סמך "הערכה" בלבד, שמתורגמת בשטח להכתמת "אחריות" של כל בעלי התפקיד באתר הבנייה שחלקם כאמור נגועים **בניגוד עניינים מובנה**, בינם לבין עצמם ובינם לבין האחרים.

21. מדוע משרד העבודה לא חושב על כל אותם "באגים" בתקנות החדשות בכל הקשור לתוכניות הבטיחות הנדרשות, באתרים עד 50 עובדים ובאתרים מעל 50 עובדים, כל לדוגמה :
- 21.1 מה זה "עובדים" – עובדי בניין, שכירים, קבלני משנה, שומרים, ספקי ציוד זמניים, עובדי משרד, שרטטים באתר, עובדי ניקיון בסוף היום, עובדים ביחד, עובדים במשמרות ועוד ?
- 21.2 מה קורה כשיש פחות מ 50 עובדים ובשלב מסוים יש יותר מ 50 עובדים ולהיפך ?
22. מדוע משרד העבודה מחייב (בניגוד להיגיון ולחוק להבנת) מינוי ממונה בטיחות באתר בנייה שיש בו מעל 50 עובדים, בנוסף לממונה הבטיחות של החברה, על פי "הבנתו והערכתו" של מפקח עבודה, ללא כל התייחסות מקצועית ומבוססת, לחוק ולתקנות העוסקים בממונה הבטיחות, וללא כל אמות מידה בנוגע לשאלות הבאות :
- 22.1 מי קובע את גודל המשרה של ממונה הבטיחות הנוסף ?
- 22.2 מי קובע את ההירארכיה והכפיפות בין ממוני הבטיחות השונים ?
- 22.3 האם ממונה בטיחות במשרה חלקית יכול לשמש כממונה בטיחות נוסף באתר ספציפי ?
- 22.4 אם יש מבצע בנייה שיש לו עשרות אתרי בנייה עם יותר מ 50 עובדים, האם הוא יהיה מחויב למינוי עשרות ממוני בטיחות ?
- 22.5 האם יש כלל כמות כזו של ממוני בטיחות בישראל ?
- 22.6 האם משרד העבודה יבדוק שכולם בעלי מינוי בפועל ולא "ספק שרותי בטיחות" ללא כל מחויבות רשמית ?
- 22.7 על מי תוטל האחריות לאחר התרחשות אירוע ?
- 22.7.1 על ממונה הבטיחות של החברה ?
- 22.7.2 על ממונה הבטיחות של האתר ?
- 22.7.3 על מנהל האתר ?
- 22.7.4 על בקר הבטיחות ?
- 22.7.5 על מנהל העבודה ?
- 22.7.6 על עוזר הבטיחות ?
- 22.7.7 על המזמין ? מי מהם בדיוק ?
- 22.7.8 על המבצע ? מי מהם בדיוק ?
- 22.7.9 אם המזמין הוא גם המבצע, האם 2 בעלי תפקיד מנהלי יהיו אחראים ?
23. האם ארגוני הקבלנים, הפרקליטות, חברות הביטוח והקבלנים מודעים לכאוס המתרחש מול עיניהם ?
24. האם משרד העבודה, הפרקליטות והביטוח הלאומי, לא מבינים את משמעות החשיפה הביטוחית והפיללית שתגרום בהכרח לעיוותי דין, הונאות וקומבינות למיניהן שכבר מתרחשות בשטח ?

25. האם הקבלנים והיזמים מבינים כי אתר הבנייה הפך למעשה לקן צרעות, שבו כל החשיבה והפעילות של בעלי התפקיד השונים, תופנה לצמצום החשיפות המאיימות עליהם ולא לצמצום התאונות והגברת הבטיחות.

ושוב לסיום, הגוף המקצועי היחיד שיכול ליעץ לכם בנושא – לפני תחילת הפרויקט ולאחר התרחשות אירוע תאונתי - יכול להיות רק גוף שמרכיביו האורגניים מבינים בתחום ההנדסי, בתחום הבטיחותי, בתחום החקירתי, בתחום הפלילי, בתחום הביטוחי ובתחום המנהלי כמקשה אחת, ושאין להם שום קשר לגורם מעורב כזה או אחר.

נספחים :

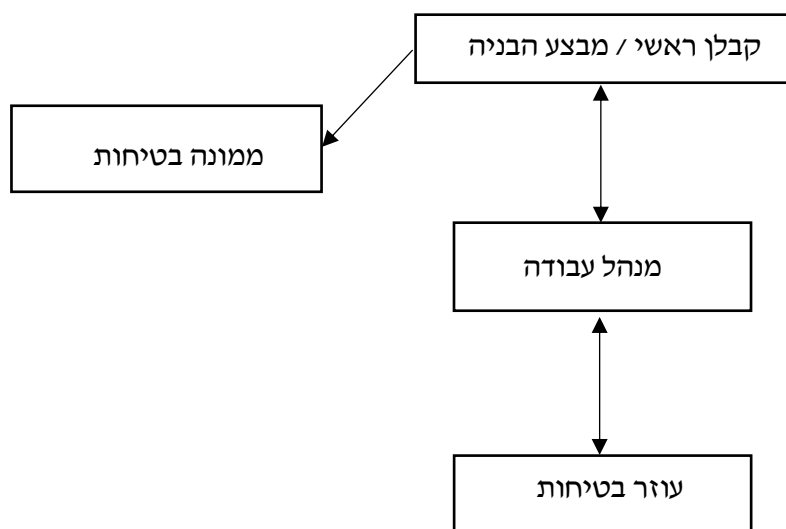
1. מדרג אחריות באתר בנייה על פי התקנות הנוכחיות
2. מדרג אחריות באתר בנייה על פי התקנות החדשות
3. רשימת הליקויים שמחייבים סגירת אתר בנייה
4. טפסים חדשים באתר הבנייה
5. תוכנית בטיחות לאתר קטן
6. תוכנית בטיחות לאתר גדול

מדרג האחריות כיום

לפני תחילת התקנות החדשות

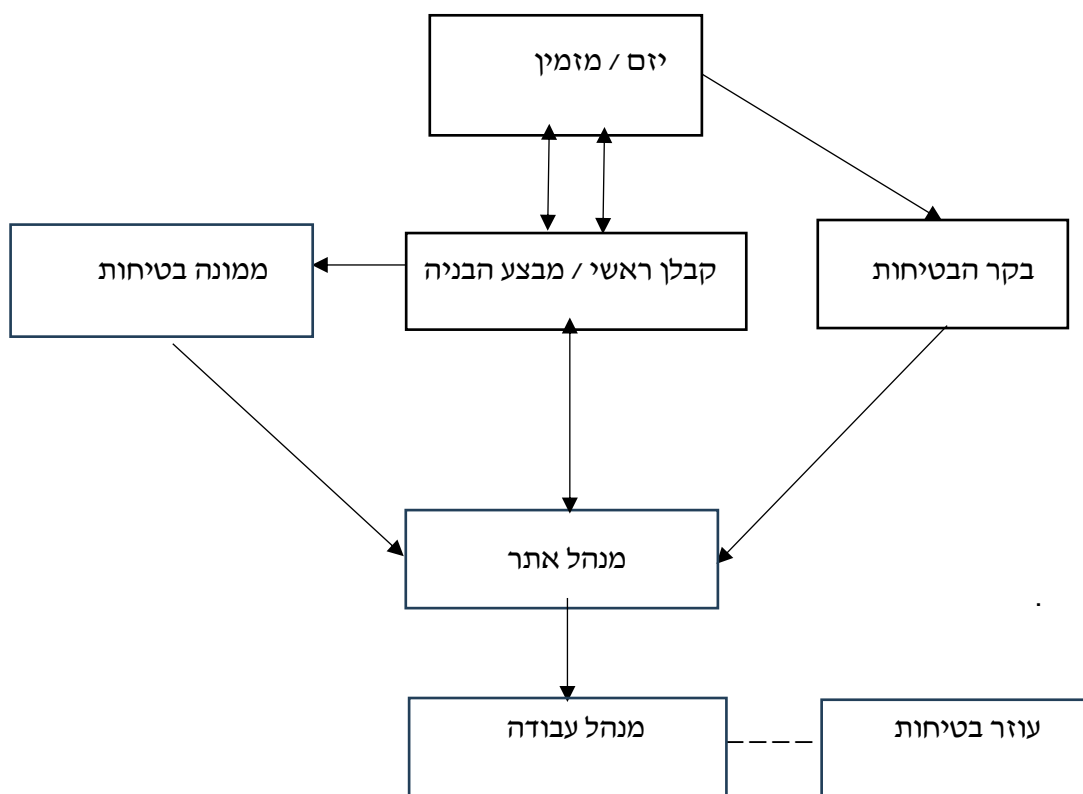

הערות :

1. אין התייחסות לאחריות מזמין העבודה.
2. אין התייחסות לאחריות גורמים אחרים.
3. אין התייחסות לקבלני משנה ועובדיהם (מחייב בהסכם).

מדרג האחריות לאחר כניסת תקנות הבטיחות בבנייה החדשות לתוקף באוקטובר 2026

הערות :

יש קשר דו סטרי הדוק בין המזמין ומבצע הבנייה.

יש אחריות גם של : כל מי שהתקשר עם הקבלן מבצע הבנייה, כל מי שנתן ייפוי כח לביצוע, המחזיק במקום, בעל ההיתר, מגיש הבקשה, בעל הנכס, מממן הפרויקט, בעל שליטה במקרקעין וכל מי שקשור ביצועית בפרויקט, כגון : מנהל העבודה, ממונה הבטיחות, בקר בטיחות, מנהל אתר וכדומה.

אין התייחסות לקבלני משנה ועובדיהם (מחייב בהסכם).

הודעות על התחלת עבודות בנייה ומינוי בעלי תפקיד נוסח התקנות החדשות

office@asaban.co.il

נייד - 054-538-8671

www.asaban.co.il

טל. - 04-876-0188

ת.ד. - 5101 קרית ביאליק

מיקוד - 2715002

תוספת שנייה

(תקנה 6א)

חלק א'

אל: מפקח עבודה אזורי מחוז (המחוז שבו נמצא אתר הבנייה) טופס נקיון

טופס 1

1. הודעה על התחלת עבודות בנייה או בנייה הנדסית

א. פרטי מזמין העבודה

שם מלא:	מספר מזהה (ח"פ/ תעודת זהות):	כתובת:	דואר אלקטרוני:	טלפון:
	שם איש קשר מטעם המזמין באתר הבנייה:			

ב. פרטי מבצע הבנייה

שם מלא:	מספר מזהה (ח"פ/תעודת זהות):	כתובת דואר:	מספר הרישוי של הקבלן הרשום של מבצע הבנייה (אם עבודת הבנייה או הבנייה ההנדסית צריכה להתבצע בידי קבלן רשום):
דואר אלקטרוני:	טלפון:		

ג. פרטים על העבודה המבוצעת

יישוב:	רחוב ומספר:	מספר בניינים להקמה:	מספר מרבי של עובדים (כולל עובדים של קבלן ראשי וקבלני משנה):
מאפייני עבודות הבנייה או הבנייה ההנדסית – עבודות שיפוץ/ תשתיות/פיתוח/בנייה הנדסית/ הריסה/מגורים/תעשייה/ציבורי/ משולב/עבודות פטורות כמשמעותן בתקנה גזז לתקנות אלה או עבודות בנייה עצמית:	מספר צפוי של עגורני צריח באתר:	זמן משוער לסיום עבודות הבנייה או הבנייה ההנדסית (חודשים):	
גובה מבנה סופי:	סוג המנועים שייעשה בהם שימוש:	עומק חפירה מרבי:	שם הפרויקט:
גוש וחלקה:	עומק חפירה מרבי:	סך הכול שטח בנוי:	

תאריך

חתימה וחותמת מבצע בנייה

תאריך

חתימה וחותמת מזמין

2. מינוי בעלי תפקידים

א. פרטי מנהל האתר

שם מלא:	מספר זהות:	טלפון נייד:	השכלה:	תאריך מינוי:	חתימה:
---------	------------	-------------	--------	--------------	--------

ב. פרטי מנהל העבודה

שם מלא:	מספר זהות:	טלפון נייד:	כתובת דואר אלקטרוני:	מספר במרשם מנהלי העבודה:	תאריך מינוי:	חתימה:
---------	------------	-------------	----------------------	--------------------------	--------------	--------

ג. פרטי בקר הבטיחות

שם מלא:	מספר זהות:	טלפון נייד:	כתובת דואר אלקטרוני:	מספר ברשם:	תאריך מינוי:	חתימה:
---------	------------	-------------	----------------------	------------	--------------	--------

הצהרת המזמין: חתימתי על טופס זה מעידה כי אישרתי את התחלת עבודות הבנייה או הבנייה ההנדסית באתר הבנייה לפי תקנה וא לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), התשמ"ה-1988.

חתימה וחתימת מזמין	תאריך	חתימה וחתימת מבצע בנייה	תאריך
--------------------	-------	-------------------------	-------

הודעה על החלפת בעלי תפקידים
נוסח התקנות החדשות

office@asaban.co.il

נייד - 054-538-8671

www.asaban.co.il

טל. - 04-876-0188

ת.ד. - 5101 קרית ביאליק

מיקוד - 2715002

**חלק ג'
(תקנה 6א(3))**

טופס נקודן

אל: מפקח עבודה אזורי מחוז

טופס 3

הודעה על החלפת בעלי תפקידים

א. פרטי מנהל האתר שסיים את תפקידו באתר הבנייה

שם מלא:	מספר זהות:	טלפון נייד:	השכלה:	תאריך הפסקה:	חתימת מנהל האתר/מבצע הבנייה:
---------	------------	-------------	--------	--------------	------------------------------

ב. פרטי מנהל האתר החדש שמונה באתר הבנייה

שם מלא:	מספר זהות:	טלפון נייד:	מספר ברשם:	חתימת מנהל האתר ומבצע הבנייה:	
---------	------------	-------------	------------	-------------------------------	--

ג. פרטי מנהל העבודה שסיים את תפקידו באתר הבנייה

שם מלא:	מספר זהות:	טלפון נייד:	מספר ברשם:	תאריך הפסקה:	חתימת מנהל העבודה/מבצע הבנייה:
---------	------------	-------------	------------	--------------	--------------------------------

ד. פרטי מנהל העבודה החדש שמונה באתר הבנייה

שם מלא:	מספר זהות:	טלפון נייד:	מספר ברשם:	חתימת מנהל העבודה ומבצע הבנייה:	חתימה:
---------	------------	-------------	------------	---------------------------------	--------

ה. פרטי בקר הבטיחות שסיים את תפקידו באתר הבנייה

שם מלא:	מספר זהות:	טלפון נייד:	מספר ברשם:	תאריך הפסקה:	חתימת בקר הבטיחות/מזמין:
---------	------------	-------------	------------	--------------	--------------------------

ו. פרטי בקר הבטיחות החדש שמונה באתר הבנייה

שם מלא:	מספר זהות:	טלפון נייד:	מספר ברשם:	חתימת בקר הבטיחות ומזמין:	
---------	------------	-------------	------------	---------------------------	--

פרטים על הנקום שבו בוצעה עבודת הבנייה או הבנייה ההנדסית

ישוב	
רחוב	
מספר	
גוש וחלקה	
שם פרויקט	

חתימה וחורתמת מזמין תאריך חתימה וחורתמת מבצע בנייה וחורתמת תאריך

טופס דיווח על הפסקת עבודה,
עקב ליקויי בטיחות,
בהתאם לנדרש בתקנות החדשות

הערה - ממונה הבטיחות ישלח את טופס הדיווח על הפסקת העבודה אל :
מנהל העבודה, בקר הבטיחות, מזמין העבודה, מבצע הבנייה ומפקח עבודה אזורי.

"תוספת ראשונה

(תקנה 5א(א)4)

טופס דיווח על הפסקת עבודה

טופס מקוון

אל: מפקח עבודה אזורי מחוז

שם מבצע הבנייה כפי שנשלח בהודעה על התחלת עבודות בנייה או בנייה הנדסית ומינוי בעלי תפקידים:	מספר מזהה (ח"פ/ תעודת זהות):	מספר בפנקס קבלנים, אם הוא קבלן רשום:
--	------------------------------	--------------------------------------

שם מלא של הממונה על הבטיחות	מספר זהות
-----------------------------	-----------

א. פרטים על המקום שבו מבוצעת עבודת הבנייה

יישוב	
רחוב	
מספר	
גוש וחלקה	
שם פרויקט	

ב. פרטים על הסיבה שבשלה נמסרה הודעה זו (הקף בעיגול):

<p>1. עבודת הבנייה מבוצעת בלא נוכחותו והשגחתו של מנהל עבודה, או שלא מונה מנהל עבודה או שהפסיק את עבודתו.</p> <p>2. עגורן צריח מופעל אף על פי שבדיקתו התקופתית אינה בתוקף או שלא נבדק כלל.</p> <p>3. קיימת תקשורת לקויה בין מפעילי מכונות הרמה שונות ועובדים באתר שעלולה לסכן את המשך העבודה באופן בטיחותי.</p> <p>4. אתר בנייה שבו נמצא ריבוי של משטחי עבודה, מרפסות, פירים, פיגומים וכיוצא באלה שאינם מגודרים ושלא ניתן מענה בטיחותי חליפי מתאים לעבודה בהם לפי תקנות עבודה בגובה.</p> <p>5. אתר בנייה שבו מתבצעות עבודות בנייה בקרבה מסוכנת לקווי חשמל לפי תקנה 164.</p> <p>6. העדר תוכנית הנדסית או עבודה שלא לפי הוראותיה.</p>	<p>7. קיום של צבר של ליקויי בטיחות בתחומים שונים המעידים על סיכון שאינו קביל אם תימשך העבודה באתר.</p> <p>8. מתקיים מזג אוויר קיצוני שאינו מאפשר את המשך העבודה באופן בטיחותי.</p> <p>9. קיים חשש ממשי כי הדרכות עבודה בגובה שבוצעו לעובדים באתר אינן תואמות את דרישות תקנות עבודה בגובה.</p> <p>10. מתבצעת עבודה בניגוד להוראות צו שנתן מפקח עבודה, לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954.</p> <p>11. ביצוע חפירות ועבודות עפר שלא לפי פרק ט'.</p>
--	---

הודעה על סיום פעולות הבנייה
נוסח התקנות החדשות

office@asaban.co.il

נייד - 054-538-8671

www.asaban.co.il

טל. - 04-876-0188

ת.ד. - 5101 קרית ביאליק

מיקוד - 2715002

חלק ב'
(תקנה 6א)

טופס מקוון

אל: מפקח עבודה אזורי מחוז

טופס 2

הודעה על סיום פעולות בנייה
(תקנה 6א(א))

א. פרטי המזמין

שם מלא:	מספר מזהה (ח"פ/תעודת זהות):	כתובת:	דואר אלקטרוני:	טלפון:
	שם איש קשר:			

ב. פרטי מבצע הבנייה

שם מלא:	מספר מזהה (ח"פ/תעודת זהות):	כתובת:	מספר פנקס קבלנים:
---------	-----------------------------	--------	-------------------

פרטים על המקום שבו בוצעה עבודת הבנייה או הבנייה ההנדסית

ישוב	
רחוב	
מספר	
גוש וחלקה	
שם פרויקט	

אנו מודיעים כי עבודות הבנייה או הבנייה ההנדסית במקום האמור הסתיימו היום.

תאריך

חתימה וחותמת
מבצע בנייה

תאריך

חתימה וחותמת מזמין

office@asaban.co.il

נייד - 054-538-8671

ת.ד. - 5101 קרית ביאליק

www.asaban.co.il

טל. - 04-876-0188

מיקוד - 2715002

"תוכנית ארגון בטיחות - אתר בנייה"

התוכנית מחויבת להטמעה באתרים שיש בהם

עד 50 עובדים כולל קבלני משנה

תוכנית ארגון בטיחות אתר בנייה תכלול את הפרטים האלה:

1. פרק א':

תיאור אתר הבנייה, שבו יפורטו נושאים אלה:

(א) ייעוד אתר הבנייה;

(ב) תיאור מאפייני הפעילות העיקריים;

(ג) היקף המועסקים ועיסוקיהם;

(ד) מיקומם ופריסתם הגאוגרפית של מיתקני מקום העבודה והפעילויות העיקריות המתבצעות בהם.

2. פרק ב':

פירוט מדיניות הבטיחות והבריאות התעסוקתית של אתר הבנייה, כולל לעניין יעדים, מדדים, סדרי עדיפויות, תקנים והנחיות וכן פירוט המשאבים שיוקצו ליישומה של התוכנית לפי פרקיה ולפי הסיכונים; מדיניות הבטיחות תכלול גם את הגדרת רמת הסיכון הקביל באתר הבנייה.

3. פרק ג':

תיאור מערך הבטיחות והבריאות התעסוקתית, שבו יפורטו נושאים אלה:

(א) המבנה הארגוני של מערך הבטיחות באתר הבנייה;

(ב) שמות בעלי התפקידים בתחומי הבטיחות, לפי הנדרש בחוק ארגון הפיקוח על העבודה ובפקודת הבטיחות בעבודה, ובכלל זה ממונה על הבטיחות, מנהל עבודה, מנהל אתר, בקר בטיחות, בונה מקצועי לפיגומי זקפים, מתכנן הקמת פיגומים, בודק מוסמך;

(ג) מערך הטיפול והתגובה לאירועי בטיחות ולמצבי חירום באתר הבנייה, ובכלל זה ממונה על ארגז עזרה ראשונה ורשימת האחראים למתן עזרה ראשונה.

4. פרק ד':

ניהול סיכונים במקום העבודה, שבו יפורטו נושאים אלה:

(א) ניתוח סיכונים מקצועי שיכלול את השלבים האלה:

(1) זיהוי גורמי סיכון;

(2) הערכת סיכונים;

(3) ניתוח שיטות ואמצעים לבקרת סיכונים;

(4) קבלת החלטות ובחירת הדרך לבקרת סיכונים;

(5) יישום השיטות והאמצעים שנבחרו לבקרת סיכונים;

(ב) לכל סיכון המפורט בפסקת משנה (א) יפורטו אלה:

(1) בעל תפקיד באתר הבנייה המוסמך לאשר את רמת הסיכון הקביל, ופרטיו;

(2) בעל תפקיד באתר הבנייה האחראי ליישום האמצעים לבקרת הסיכון, ופרטיו;

(3) לוחות זמנים ומועד סיום ליישום האמצעים לבקרת הסיכון;

(4) אופן המעקב אחרי הפחתת הסיכון;

(ג) נהלים לכל אחד מאלה:

- (1) איתור מפגעי בטיחות באתר הבנייה ותוכנית שנתית לסילוק או למניעה של מפגעים כאמור;
- (2) אישור ובקרת הכנסתם של גורמי סיכון חדשים לאתר הבנייה ושילובם בתהליך המפורט בפסקה (א);
- (3) נוהל הודעות על תאונות;
- (ד) תוכנית שנתית לכל אחד מאלה:

- (1) ביצוע סקרי סיכונים ייחודיים לאתר הבנייה כפועל יוצא ממאפייניו;
- (2) עריכת ביקורות פנים-ארגוניות ומבדקים לפיקוח על מילוי הוראות הבטיחות;
- (3) ביצוע פעולות מתקנות ומונעות, לרבות עדכון נהלים והוראות בטיחות, והפקת לקחים מתהליך ניהול הסיכונים או כתוצאה מהתרחשותן של תאונות עבודה, מחלות מקצוע, או תקריות בטיחות.

5. פרק ה':

הדרכות בטיחות ובריאות תעסוקתית, שבו יפורטו נושאים אלה:

- (א) נוהל לביצוע הדרכות בטיחות ובריאות תעסוקתית לכל אחד מאלה:
 - (1) לעובדים חדשים;

- (2) לאנשים המועסקים באתר הבנייה, שבינם לבין מבצע הבנייה לא מתקיימים יחסי עבודה, לרבות עובדי קבלן;
- (ב) תוכניות שנתיות להדרכות עובדים, לרבות לגורמים המפורטים בפסקה (א), בנושאים אלה:

- (1) העברת מידע והדרכה בדבר הסיכונים שאליהם עלולים להיחשף העובדים בעבודתם, לפי תקנות 2 ו-3 לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט-1999;
- (2) שמירת כשירותם של בעלי תפקידים באתר הבנייה;
- (3) תרגול בעלי התפקידים והעובדים, בהתמודדות עם מצבי חירום האופייניים לסיכונים באתר בנייה;
- (4) הגברת המודעות לבטיחות וגיהות במקום העבודה לרבות פעולות הסברה ופרסום.

6. פרק ו':

בדיקות תקופתיות לציוד ולחומרים, שבו יפורטו נושאים אלה:

- (א) רשימת פריטים החייבים בבדיקות בטיחות תקופתיות לרבות מכשירים, מכונות, מיתקנים ותשתיות; לצד כל פריט יפורטו הבדיקות הדרושות, מועדיהן ודרכי מעקב אחר ביצוע בדיקות אלה;
- (ב) תוכנית שנתית לבדיקת קיומם, כשירותם ותקינותם של אמצעי הבטיחות והחירום באתר הבנייה.

7. פרק ז':

מתן וחידוש של היתרים, אישורים, רישיונות, הסמכות, מינויים ושמירת כשירויות, הנוגעים לבטיחות העובדים, שבו יפורטו נושאים אלה:

(א) תוכנית שנתית לקביעה וחידוש של ההיתרים או האישורים הנדרשים למקום העבודה לפי כל דין;

(ב) רשימת בעלי התפקידים באתר הבנייה שלגביהם נדרשים לפי כל דין קביעה של רישיון, הסמכה או מינוי או שמירת כשירות או חידושם; לצד כל שם בעל תפקיד יפורטו מועד החידוש או מועד קיום התנאים לשמירת הכשירות ודרכי מעקב אחר פעולות אלה;

(ג) רשימת העובדים באתר הבנייה שמבצע הבנייה החליט משיקולי בטיחות, כי נדרשים להם הרשאה, מינוי או כשירות, שמירתם או חידושם; לצד כל שם עובד יפורטו מועד החידוש או מועד קיום התנאים לשמירת הכשירות ודרכי מעקב אחר פעולות אלה.

8. פרק ח':

רשימת הוראות ונוהלי הבטיחות והבריאות התעסוקתית שעליהם החליט מבצע הבנייה, ובכלל זה נוהלי היערכות ותגובה למצבי חירום, בציון מועד עדכוןם האחרון.

הנחיות מפקח עבודה ראשי להכנת

"תוכנית ארגון בטיחות – אתר בנייה"

**התוכנית מחויבת להטמעה באתרים שיש בהם
עד 50 עובדים כולל קבלני משנה**

הנחיות מפקח עבודה ראשי להכנת תכנית ארגון בטיחותי של אתר בניה

- א. במסמך זה ישנן הנחיות המפרטות את התנאים והדרישות להכנת תכנית ארגון בטיחותי של אתר בניה.
- ב. תכנית ארגון בטיחות של אתר בניה נדרשת מתוקף תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח-1988 סעיף 166:

תכנית ארגון בטיחותי של האתר

166. (א) מבצע בניה אחראי לכך שלפי דרישת מפקח עבודה תוכן תכנית ארגון בטיחותי של האתר לפי הנחיות של מפקח העבודה הראשי.
- (ב) תכנית כאמור בתקנת משנה (א) תימצא בצמוד לפנקס הכללי.
- (ג) מנהל העבודה אחראי לכך שהעבודה באתר תבצע על פי התכנית האמורה.
- ג. לאור האמור מבקש מפקח עבודה ראשי להעביר את ההנחיות המצ"ב, על מנת לוודא את קיום האמור בו במסגרת ביקורי הפיקוח, בתנאים והדרישות שנקבעו מטה.

פרוט האתרים שלגביהם יש לדרוש הכנת תכנית ארגון בטיחותי של אתר הבניה

- **התנאים מטה אינם מצטברים אלא בהתקיים כל אחד מהם על המבצע לוודא הכנת תכנית ארגון בטיחותי של האתר:**

1. באתר בו מועסקים מעל 25 עובדים (כולל עובדי קבלן).
 2. באתר בו גובה המבנה עולה על 3 מטרים.
 3. באתר בו מוצבים שני עגורני צריח ומעלה.
 4. באתר בניה המתנהל בתוך מפעל תעשייתי פעיל ואין הפרדה בינו ובין החלק הפעיל של המפעל (ללא הפרדת חצרים).
 5. כל אתר מעל 2500 מ"ר.
 6. כל אתר אחר שנדרש לעשות כן על פי דרישת מפקח עבודה, כאשר לדעתו רמת הסיכון הצפויה במהלך ביצוע העבודה או באחד משלביה מחייבים זאת.
1. תכנית לארגון בטיחותי של אתר בניה תכלול את הפרטים הבאים:
- 1.1. תכנית כללית של האתר בקנה מידה של 1:250 לפחות ותכלול בנוסף למבנים העומדים בהקמה גם את הפרטים הבאים:
 - 1.1.1. דרכי כניסה לאתר ויציאה ממנו.
 - 1.1.2. דרכי התנועה באתר ודרכי פינוי פסולת ממנו.
 - 1.1.3. דרכי שינוע ושיטות שינוע של חומרים (כולל ציוד הרמה בכלל ומיקום עגורני צריח).
 - 1.1.4. מיקום אחסון חומרים.
 - 1.1.5. מיקום מבני עזר (מחסנים, משרדים וכד').

. מיקום ופירוט מבני הרווחה לעובדים (מקום למנוחה ואכילה, שירותים, מי שתייה,
1.1.6

עזרה ראשונה וכיו"ב).

1.1.7. מיקום קווי החשמל באתר ובסביבתו.

1.1.8. מקור הזנת זרם החשמל לאתר ופירוט חלוקת הזרם בתוך המבנה.

1.1.9. פירוט מיקום ציוד כיבוי אש וברזי שריפה.

2. סקר סיכונים פוטנציאליים ופרוט אמצעי בטיחות מיוחדים לתהליכים השונים.

3. נוהל ביקורת לאיתור מפגעי בטיחות ודרכים לסילוקם.

4. נוהל לביצוע עבודות מיוחדות (חפירות, הרכבות, הקמת פיגומים וכד').

5. נוהל תיאום ביצוע הסדרי בטיחות עם המפעל שבו מתבצעת פעולת הבניה (למקרה של ביצוע בתוך

מפעל פעיל או בסמוך לו).

6. נוהל בדיקת ציוד וכלים, רשימת מעקב אחר הבדיקות וביצוע תחזוקה מונעת.

7. נוהל תיאום ארגוני ובטיחותי בין פעולות הקבלן הראשי ויתר הקבלנים ובינם לבין עצמם.

8. תכנית מפורטת לביצוע הדרכה בטיחותית כללית וספציפית לעובדים – לפי מקצועות.

9. שילוט מסביב לאתר באותיות בולטות לעין המודיע על איסור כניסה לאנשים שאינם עובדים או

קשורים לאתר הבניה.

10. נהלי חרום וטיפול באירועים חריגים:

10.1 רשימת האחראים על מתן עזרה ראשונה ונוהל מתן עזרה ראשונה.

10.2 נוהל פינוי נפגעים.

10.3 נוהל הודעות על תאונות.

10.4 רשימת מספרי טלפון למקרה חרום.

10.5 נוהל פינוי האתר במקרה חרום (כולל מועדי תרגול).

11. אחריות: התכנית תהיה חתומה בידי מבצע הבניה, מנהל העבודה ומכין התכנית.

**”תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול
הבטיחות)”**

**התוכנית מחויבת להטמעה באתרים שיש בהם יותר
מ – 50 עובדים כולל קבלני משנה**

"תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות)"

"...בתוקף סמכותי לפי סעיפים 8 ו-43 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 (להלן – החוק), לאחר התייעצות עם שר הבריאות, מועצת המוסד לבטיחות ולגיהות, ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה וארגון המעבידים היציג הנוגע בדבר, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

פרק א: פרשנות

הגדרות

1. בתקנות אלה –

"בטיחות ובריאות תעסוקתית" – בטיחות בתעסוקה, בריאות וגיהות תעסוקתית.

"בנייה" ו"בנייה הנדסית" – כמשמעותן בפקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970 (להלן – פקודת הבטיחות בעבודה) ובצו הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה הנדסית), התשכ"ב-1961.

"בקרת סיכונים" (Risk Control) – בחירה והפעלה של אמצעים לביטול סיכונים או להפחתתם.

"גורם סיכון" (Hazard) – מקור, מצב או פעולה שעשויים להזיק ולהביא לפגיעה גופנית או בריאות לקויה או שילוב של אלה.

"הערכת סיכונים" (Risk Assessment) – קביעת ערכו הכמותי, האיכותי או רמת השפעתו המזיקה של גורם סיכון, תוך התחשבות בהלימה לאמצעי הבקרה הקיימים וקביעה האם הסיכון הוא קביל.

"ועדת בטיחות" – כמשמעותה בפרק השני לחוק.

"זיהוי גורמי סיכון" (Hazard Identification) – חיזוי, איתור ותיעוד גורמי סיכון הקיימים בתהליכי העבודה ובסביבת העבודה.

"מאורע מסוכן" – תאונת עבודה, תקרית בטיחות, או מחלת מקצוע.

"מגיש מאומן" – כהגדרתו בתקנות הבטיחות בעבודה (עזרה ראשונה במקומות עבודה), התשמ"ח-1988.

"מחזיק במקום העבודה" – כל אחד מאלה:

(1) בעל המפעל או תופש המפעל כמשמעותו בפקודת הבטיחות בעבודה.

(2) המנהל בפועל במקום העבודה.

"מחלת מקצוע" – מחלה הפוגעת בעובד או בבריאותו, הנגרמת עקב עבודתו או עיסוקו, כתוצאה מחשיפה מתמשכת ומשמעותית לגורם סיכון, שהוכר קשר סיבתי בין החשיפה אליו למחלה, לפי פקודת תאונות ומחלות משלח יד (הודעה), 1945 (להלן – פקודת תאונות ומחלות משלח יד).

"ממונה על הבטיחות" – כהגדרתו בתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ממונים על הבטיחות), התשנ"ו-1996 (להלן – תקנות הממונים).

"ממונה בטיחות קרינה" – כהגדרתו בתקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העוסקים בקרינה מייננת), התשנ"ג-1992.

"ממונה על בטיחות לייזר" – כהגדרתו בתקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובטיחות העוסקים בקרינת לייזר), התשס"ה-2005.

"מפגע" (Obstacle) – מצב לא תקין או מכשול הצפוי לגרום לפגיעה בבריאותו של אדם.

"מפקח עבודה ראשי" – כמשמעותו בחוק.

"מצב חירום" – מצב שנשקפת בו סכנה לאדם עקב תקרית או תאונה.

"מקום עבודה" – כל אחד מאלה:

(1) מפעל כמשמעותו בפקודת הבטיחות בעבודה שמועסקים בו 50 עובדים לפחות.

(2) מקום שבו מתבצעת בנייה או בנייה הנדסית על ידי מבצע המעסיק באתרי בנייה, בעצמו או באמצעות קבלני משנה, 50 עובדים לפחות, בו זמנית.

(3) מקום הנמנה עם תחומי העבודה או המקומות המפורטים בתוספת שמועסקים בו 50 עובדים לפחות.

(4) מפעל או מקום, לרבות אלה המנויים בפסקות (1) עד (3), שמספר העובדים בו קטן מהמצוין בפסקאות האמורות, שמפקח עבודה אזורי הורה לו בכתב להכין תכנית לניהול הבטיחות עקב סיכונים שלדעת המפקח קיימים בו ושפורטו בהוראה.

"ניהול סיכונים" (Risk Management) – תהליך רב-שלבי מובנה ושיטתי לזיהוי, להערכה ולבקרת סיכונים, במטרה לבטלם או לצמצמם לכדי סיכונים קבילים.

"ניטור סביבתי תעסוקתי" (Environmental Occupational Monitoring) – מדידת רמות חשיפה לגורמי סיכון בסביבת העבודה, הערכת רמות החשיפה ומעקב אחריהן.

"ניתוח סיכונים" (Risk Analysis) – מיצוי תרחישי מאורע מסוכן אפשרי, לאחר זיהוי נוכחותם של גורמי סיכון; הערכה של הסבירות להתרחשותו עקב קיומם של גורמי הסיכון; הערכה של תוצאות המאורע המסוכן, אם יתרחש; וחישוב משוקלל של רמת הסיכון הנגזרת מן ההערכות הקודמות.

"סיכון" (Safety Risk) – שילוב של ההסתברות להתרחשות מאורע מסוכן או לחשיפה לגורם לגורמי סיכון, ושל חומרת הפגיעה הגופנית או של הבריאות הלקויה שעלול המאורע או החשיפה לגרום.

"סיכון קביל" (Acceptable Risk) – סיכון שהוקטן עד לרמה שהוגדרה כקבילה בידי המחזיק במקום העבודה, בהתחשב בחובותיו לפי דין ובמדיניות הבטיחות של מקום העבודה.

"סקר מקדים" – כהגדרתו בתקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשע"א-2011 (להלן – תקנות הניטור).

"תאונה" (Accident) – אירוע חד-פעמי, שבו מתממש הפוטנציאל של גורם סיכון או של מפגע ונגרם נזק לבריאות.

"תאונת עבודה" (Work Accident) – תאונה שאירעה לעובד תוך כדי עבודתו ועקב עבודתו או מעבדו או מטעמו, ולעובד עצמאי – עקב עיסוקו במשלח ידו.

"תכנית שיטתית פרואקטיבית" – תכנית יישומית להגשמת היעדים, המאופיינת בנקיטת יוזמה ותכנון מראש.

"תכנית שנתית" – תכנית המעודכנת מדי שנה ושנה ובה פירוט של פעולות לביצוע, לרבות ציון האחראים לביצועה של כל פעולה כאמור והמועד להשלמת ביצועה.

"תקרית בטיחות" (Safety Incident) – אירוע שבו מתממש הפוטנציאל של גורם סיכון או של מפגע בלא פגיעה באדם, לרבות מקרה מסוכן כמשמעותו בפקודת תאונות ומחלות משלח יד.

פרק ב': הוראות כלליות

מטרה

2. מטרת תקנות אלה לקבוע את קיומה של תכנית שיטתית פרואקטיבית לניהול הבטיחות במקום העבודה (להלן – תכנית), כדי למנוע תאונות עבודה ומחלות מקצוע, לצמצם את הסיכונים ולמלא אחר דרישות החקיקה בנושאי בטיחות ובריאות תעסוקתית.

אחריות וחובות המוטלות על המחזיק במקום העבודה

3. (א) האחראיות למילוי אחר הוראות תקנות אלה תחול על המחזיק במקום העבודה; המחזיק במקום העבודה יפעל להבטיח יישומה של התכנית וינקוט אמצעים מתאימים כדי להבטיח שכל עובד שמינה ימלא אחר הוראות אלה.

(ב) המחזיק במקום העבודה יקיים מדי שנה את כל אלה:

- (1) יוודא הכנת התכנית ועדכונה בכל נושא חדש או נושא הדורש עדכון, בהתאם לתקנות אלה.
- (2) יאפשר למכין התכנית גישה מלאה לכל מידע ולכל מקום הנדרש לצורך הכנתה וכן ידאג לשיתוף פעולה של כל בעלי התפקידים במקום העבודה.
- (3) יפקח על תהליך ניהול הסיכונים כאמור בתקנה 5(4) ויוודא כי הופקו והוטמנו לקחים מהתהליך במקום העבודה.
- (4) יאשר את התכנית בחתימתו, לאחר שהתייעץ עם ועדת הבטיחות.
- (5) יחליט לגבי הקצאת המשאבים הדרושים ליישומה של התכנית, ויפרסם את החלטתו.
- (6) יבקר ויאמוד את מידת יישומה של התכנית ויתעד בכתב את ממצאיו ואת החלטותיו.
- (7) יחזיק עותק מהתכנית העדכנית במקום שיש לעובדים גישה חופשית אליו, ויאפשר לכל עובד במקום העבודה המעוניין בכך, לעיין בתכנית בכל עת.

מכין התכנית לניהול הבטיחות וחובותיו

4. (א) תכנית תוכן על ידי אחד מאלה בלבד:

- (1) בעל אישור כשירות תקף לפי תקנה 3 לתקנות הממונים, ובכלל זה ממונה על הבטיחות במקום העבודה, שעבר במסגרת שמונת ימי ההשתלמות הנדרשים בתקנה 3(ב) לאותן תקנות, השתלמות בניהול סיכונים, לפי תכנית שאישר מפקח העבודה הראשי, באמצעות מוסד, לרבות המוסד לבטיחות ולגיהות, שמפקח העבודה הראשי אישר לו לקיים השתלמות כאמור.
- (2) מי שהוכיח להנחת דעתו של מפקח העבודה הראשי, אף שאין מתקיימות בו הוראות פסקה (1), שהוא בעל כישורים שווי ערך לכישורים הנדרשים בה, עבר בהצלחה השתלמות בניהול סיכונים כאמור בפסקה (1) או השתלמות שוות ערך אחרת שאישר מפקח העבודה הראשי ובלבד שניסיונו המקצועי בתחום הבטיחות הוא של 3 שנים לפחות.

(ב) במקום עבודה שבו מועסק ממונה על הבטיחות והוא אינו מכין התכנית, תוכן התכנית בתיאום עמו והוא יאשר בחתימתו על גבי התכנית כי קרא אותה והוא מודע לתכניה.

(ג) מכין התכנית לניהול הבטיחות –

(1) יבסס את התכנית על תהליך ניהול הסיכונים כאמור בתקנה 5(4)(א) ו-(ב).

(2) ישקלל בתכנית נתונים המצטברים מהפעולות המפורטות בתקנה 5(4)(ג) ו-(ד).

פרק ג': הוראות חובה בתכנית לניהול הבטיחות

הוראות חובה בתכנית בטיחות

5. תכנית לניהול הבטיחות תכלול פרקים בעניינים המנויים בתקנה זו, לפי אופי מקום העבודה והפעילות המתנהלת בו:

(1) פרק תיאור מקום העבודה שבו יפורטו נושאים אלה:

(א) ייעוד מקום העבודה.

(ב) תיאור מאפייני הפעילות העיקריים.

(ג) היקף המועסקים ועיסוקיהם.

(ד) מיקומם ופריסתם הגאוגרפית של מיתקני מקום העבודה והפעילויות העיקריות המתבצעות בהם.

(2) פרק פירוט מדיניות הבטיחות והבריאות התעסוקתית של מקום העבודה, כולל לעניין יעדים, מדדים, סדרי עדיפויות, תקנים והנחיות; מדיניות הבטיחות תכלול גם את הגדרת רמת הסיכון הקביל במקום העבודה.

(3) פרק תיאור מערך הבטיחות והבריאות התעסוקתית שבו יפורטו נושאים אלה:

(א) המבנה הארגוני של מערך הבטיחות ואופן שילובו במערך הארגוני של מקום העבודה.

(ב) שמות בעלי התפקידים בתחומי הבטיחות, לפי הנדרש בחוק ובפקודת הבטיחות בעבודה, ובכלל זה ממונה על הבטיחות, ממונה בטיחות קרינה, ממונה על בטיחות לייזר, מגיש מאומן, נאמן בטיחות כהגדרתו בסעיף 9 לחוק וחברי ועדת בטיחות.

(ג) השירותים הרפואיים המוסמכים המספקים שירותי בריאות תעסוקתית למקום העבודה.

(ד) מערך הטיפול והתגובה לאירועי בטיחות ולמצבי חירום במקום העבודה.

(4) פרק ניהול סיכונים במקום העבודה שבו יפורטו נושאים אלה:

(א) ניתוח סיכונים מקצועי שיכלול את השלבים האלה:

(1) זיהוי גורמי סיכון.

(2) הערכת סיכונים.

(3) ניתוח שיטות ואמצעים לבקרת סיכונים.

(4) קבלת החלטות ובחירת הדרך לבקרת סיכונים.

(5) יישום השיטות והאמצעים שנבחרו לבקרת סיכונים.

(ב) לכל סיכון המפורט בפסקת משנה (א) ייקבעו אלה:

- (1) בעל תפקיד במקום העבודה המוסמך לאשר את רמת הסיכון הקביל.
- (2) בעל תפקיד במקום העבודה האחראי ליישום האמצעים לבקרת הסיכון.
- (3) לוחות זמנים ומועד סיום ליישום האמצעים לבקרת הסיכון.
- (4) אופן המעקב אחרי הפחתת הסיכון.

(ג) נהלים לכל אחד מאלה:

- (1) איתור מפגעי בטיחות במקום העבודה ותכנית שנתית לסילוק או למניעה של מפגעים כאמור.
- (2) אישור ובקרת הכנסתם של גורמי סיכון חדשים למקום העבודה ושילובם בתהליך המפורט בפסקת משנה (א).

(ד) תכנית שנתית לכל אחד מאלה:

- (1) ביצוע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות כנדרש בתקנות הניטור לרבות ביצוע סקר מקדים.
- (2) ביצוע סקרי סיכונים ייחודיים למקום עבודה כנובע ממאפייניו.
- (3) עריכת ביקורות פנים-ארגוניות ומבדקים לפיקוח על מילוי הוראות הבטיחות.
- (4) ביצוע פעולות מתקנות ומונעות, לרבות עדכון נהלים והוראות בטיחות, והפקת לקחים מתהליך ניהול הסיכונים או כתוצאה מהתרחשותן של תאונות עבודה, מחלות מקצוע, או תקריות בטיחות.

(5) פרק הדרכות בטיחות ובריאות תעסוקתית שבו יפורטו נושאים אלה:

(א) נוהל לביצוע הדרכות בטיחות ובריאות תעסוקתית לכל אחד מאלה:

- (1) לעובדים חדשים.
- (2) לאנשים המועסקים במקום העבודה, שבינם לבין המחזיק לא מתקיימים יחסי עובד ומעביד, לרבות עובדי קבלן.

(ב) תכניות שנתיות להדרכות עובדים לרבות לגורמים המפורטים בפסקת משנה (א) בנושאים אלה:

- (1) העברת מידע והדרכה בדבר הסיכונים שאליהם עלולים להיחשף העובדים בעבודתם, לפי תקנות 2 ו-3 לתקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט-1999.
- (2) שמירת כשירותם של בעלי תפקידים המנויים בפסקה (3)(ב):
- (3) תרגול בעלי התפקידים והעובדים, בהתמודדות עם מצבי חירום האופייניים לסיכונים במקום העבודה.
- (4) הגברת המודעות לבטיחות וגיהות במקום העבודה לרבות פעולות הסברה ופרסום.

(6) פרק בדיקות תקופתיות לציווד ולחומרים שבו יפורטו נושאים אלה:

- (א) רשימת פריטים החייבים בבדיקות בטיחות תקופתיות לרבות מכשירים, מכונות, מיתקנים ותשתיות; בצד כל פריט יפורטו הבדיקות הדרושות, מועדיהן ודרכי מעקב אחר ביצוע בדיקות אלה.

(ב) רשימת גורמים כימיים, ביולוגיים ופיזיקליים הקיימים במקום העבודה שלגביהם נדרש אחד מאלה:

(1) גיליון בטיחות לפי תקנות הבטיחות בעבודה (גיליון בטיחות, סיווג, אריזה, תיווי וסימון של אריזות), התשנ"ח-1998.

(2) ביצוע ניטור סביבתי תעסוקתי לפי תקנות הניטור.

(ג) תכנית שנתית לבדיקת קיומם, כשירותם ותקינותם של אמצעי הבטיחות במקום העבודה, לרבות אמצעי גילוי, התרעה, כריזה, תאורת חירום, כיבוי אש, בטיחות חשמל, בטיחות כימית, בטיחות קרינה, ציוד מגן אישי, שלטי בטיחות, ואמצעים המשמשים את צוותי החירום.

(7) פרק ביצוע בדיקות רפואיות תעסוקתיות, בהתאם לחובה הקבועה בחיקוק הרלוונטי לעניין עובדים לפי הסיכונים בעבודתם, שבו יפורטו נושאים אלה:

(א) רשימת העובדים החייבים בבדיקות רפואיות תעסוקתיות תקופתיות; לצד כל שם עובד יפורטו התקנות שעל פיהן נדרשות הבדיקות, ודרכי מעקב אחר ביצוען.

(ב) רשימת המיתקנים או העיסוקים המחייבים בדיקת התאמת העובדים לעבודה בהם: לצד כל מיתקן או עיסוק יפורטו הבדיקות הדרושות, ודרכי מעקב אחר ביצוע בדיקות אלה.

(ג) רשימת העובדים שלגביהם קיימות המלצות או חובות לחיסונים או לטיפול מניעתי אחר, כנובע מסיכונים מיוחדים שאליהם הם עלולים להיחשף בעבודתם: לצד כל שם עובד יפורטו הפעולות הדרושות, מועדיהן ודרכי מעקב אחר ביצוען.

(8) פרק מתן וחידוש של היתרים, אישורים, רישיונות, הסמכות, מינויים ושמירת כשירויות, הנוגעים לבטיחות העובדים, שבו יפורטו נושאים אלה:

(א) תכנית שנתית לקביעה וחידוש של ההיתרים או האישורים הנדרשים למקום העבודה לפי כל דין.

(ב) רשימת בעלי התפקידים המנויים בפסקה (3)(ב) שלגביהם נדרשים לפי כל דין קביעה של רישיון, הסמכה או מינוי או שמירת כשירות או חידושם; לצד כל שם בעל תפקיד יפורטו מועד החידוש או מועד קיום התנאים לשמירת הכשירות ודרכי מעקב אחר פעולות אלה.

(ג) רשימת העובדים שקבע המחזיק במקום העבודה שלהם נדרשים, משיקולי בטיחות, קביעה של הרשאה, מינוי או כשירות, שמירתם או חידושם; לצד כל שם עובד יפורטו מועד החידוש או מועד קיום התנאים לשמירת הכשירות ודרכי מעקב אחר פעולות אלה.

(9) פרק פעולות ומשימות נוספות לקידום הבטיחות במקום העבודה, שבו יפורטו פעולות נוספות לרבות פעולות שמציעה ועדת הבטיחות או הממונה על הבטיחות ובלבד שהמחזיק במקום העבודה אישר אותן.

(10) פרק רשימת הוראות ונוהלי הבטיחות והבריאות התעסוקתית לרבות נוהלי היערכות ותגובה למצבי חירום, בציון מועד עדכונם האחרון.

פרק ד': הוראות שונות

תחולה

6. תקנות אלה יחולו על מקום עבודה.

תכנית ארגון בטיחותי של אתר בנייה

7. במקום שבו חלות תקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), התשמ"ח-1988 (להלן – תקנות עבודות בנייה), ומפקח עבודה דרש הכנת תכנית ארגון בטיחותי של האתר – יראו תכנית בטיחות שהוכנה לאתר לפי תקנות אלה כעמידה בדרישות תקנה 166 לתקנות עבודות בנייה.

פטור

8. (א) מחזיק במקום עבודה הסבור כי אין הסיכונים במקום העבודה מצדיקים הכנת תכנית לניהול הבטיחות, רשאי לפנות למפקח העבודה האזורי, בבקשה מנומקת בכתב, לפטור אותו מהחובה להכין תכנית לניהול הבטיחות.

(ב) מפקח העבודה האזורי רשאי לפטור מחזיק במקום עבודה שחלה עליו חובת הכנת תכנית לניהול הבטיחות לפי תקנות אלה, ממילוי החובה, כולה או חלקה, אם שוכנע כי רמת הסיכונים במקום העבודה מצדיקה זאת.

(ג) מפקח העבודה האזורי יודיע למחזיק במקום העבודה על החלטתו ויפרט את נימוקיו בכתב.

השגה

9. (א) החליט מפקח עבודה אזורי להורות על הכנת תכנית לניהול הבטיחות לפי פסקה (4) להגדרה "מקום עבודה" או החליט שלא לפטור את המחזיק מהכנת תכנית לניהול הבטיחות כמפורט בתקנה 8, רשאי המחזיק להשיג על ההחלטה לפני מפקח העבודה הראשי, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו הודעה על ההחלטה.

(ב) מפקח העבודה הראשי ייתן למשיג הזדמנות לטעון את טענותיו בכתב בטרם מתן החלטתו.

(ג) החלטת מפקח העבודה הראשי בהשגה תהיה מנומקת ובכתב.

תחומי עבודה או מקומות עבודה

1. בתי חולים, מוסדות רפואיים או סיעודיים.

2. מוסדות להשכלה גבוהה, מכללות טכנולוגיות.

3. מוסדות מחקר.

4. בתי מלון.

5. בתי מסחר לרבות קניונים.

6. נמלי תעופה, חברות תעופה.

7. רשויות מקומיות.

8. תאגידי למתן שירותי תברואה ומים לרשויות המקומיות.

9. תאגידי להתיישבות שיתופית.

10. חקלאות כמפורט להלן..."

